

dicere non pulchrè scripto, potuerunt prius illud legere. Sunt fanè plura exempla talium mendorum, ex collatione locorum Scripturæ parallelorum colligenda. Sed nihil definio. Vide *Ios. xix. 34.*

HAMATH. Quatuor sunt urbes ejus nominis. Prima est *Hamath Soba*, terminus septentrionalis Judææ, ad ortum Jordanis. Hæc creditur postea *Epiphania* dicta. Secunda est *Hammath magna*, quæ fuit Cœles-Syriæ, & postea *Antiochia* vocata. Vide Amos. vi. 2. Tertia est *Amathus*; quarta *Amatha*, utraque etiam ad ortum Jordanis. Hæc facile intelliguntur ab iis, qui legent loca Hebræica *Hieronimi*, cum notis *Jacobi Bonfrerii*; quem librum miror non consultum à *Samson*e. Adde & *Sam. Bochartum* Phalegi Lib. I. v. c. 36.

HARMA. Aut ubique *Horma* scribendum esset, ut faciunt *Massorethæ*, aut *Harma*; absurdum enim est idem nomen duplici ratione proferre.

HEBRON. Sita erat ad ortum Jerosolimæ, ex qua poterat prospici in montanis Judææ.
Cap. XLIX. Cent. Chorogr. Matthæo præmissæ à Joan. Lightfootio.

HELIOPOLIS. Si Hebraicè feivisset *Samson*, non omisisset dicere nomen Hebraicum hujus urbis esse **PN ON**, quod liquet ex collatione locorum. Sed nomen quod effertur **ON** in Genesi, **AVEN** in codice Massorethico dicitur Ezech. xxx. 17. quæ punctandi inconstantia non est laudanda.

HERMON. Rectè dicitur à nostro mons *Libano contiguus*; sed non indignum erat nota-
re Libanum hunc dici à Græcis Antilibanum, ita ut catenam oppositam montium à sep-
temtrionibus Syriam Cavam claudentium Libanum vocent. Vide *Eusebium & Hieronymum*
in locis Hebraicis, & ad eos *Jac. Bonfrerium*. Voces etiam *Hermon*, הרמון / *Sirjon* שירון
& *Sion* ציון montem editum sonant. Ita vocabant Gentes vicinæ veluti κατ' ἑξῆς partem
Antilibani sibi propiorem. Vide quæ diximus ad Deuteronomii loca, à *Samfone* allata.

HIPPO. De Hippone vide & Joan. Lightfootum Cent. Chorograph. Matthæo præmissæ
Cap. LXXVII.

HOR. Hæc quoque vox *montem* fonat, nam *הר* *hor* & *הר* *har*, *mons*, non videntur differre, nisi dialecto. Hinc factum Græcum *ὄρος*, *mons*.

HUS. Notat sic dici *Samson*, in Paralipomenis, qui in Genesi vocatur US. Sed nullum est discrimen nisi in Latinâ scriptiōne; nam utrobique est חַי חַיִּים *houts*, in Hebraïco codice. Sed interdum aut Librarii, aut veteres Interpretes litteram *Ain* adspiratione expref-
erunt, interdum quasi leni spiritu affectam omiserunt; quod factum non oportuisset. Ea-
dem enim littera eodem modo semper exprimi debuit.

I.

JAMNIA. Apud Hebræos יבנה *jabneh*, 2 Par. xxvi. 6. Itaque fallitur *Samson*, qui negat hoc nomen occurrere in toto Veteri Testamento, nec vocem JABNIA, quæ exstat in Vulgat. memoravit. Vide quæ de hac urbe collegit *Joan. Lightfootius* Cent. Chorogr. Matthæo præmissæ, Cap. xv.

JAVAN. De hoc vide Lib. III. Phalegi *Sam. Bocharti*, & quæ nos ad Gen. x. notavimus.

IDUMAEA. Quamvis idem nomen sit, attamen Idumæa pro eodem terrarum tractu femper non sumitur, ut ostendit *Joan. Lightfootius*, in Chorographica Decade Marco præmissa Cap. I. ubi docet latius antea patuisse, postea intra arctiores limites coactam. Antiqua Idumæa vocabatur *Idumæa magna*, recentior *minor*.

JECONAN. Hebraice יקנח *jokneham*. Ergo sic debuit scribi, aut JECONAM, constanter, non *Jecnan*, aut *Jeconan*.

JECTAN. De hoc ejusque posteris, vide *Sam. Bochartum* Phalegi Lib. II. c. 13. & seqq.

Lightfootius Cent. Chorogr. Matthæo præmissæ Cap. XLVI. & seqq.

JERUSALEM. Hujus urbis descriptionem ex *Josepho* & Rabbinis collegit *Joan. Lightfootius* Centur. Chorogr. Matthæo præmissæ Cap. xxi. & seqq.

IM & ESEM. Sunt duæ urbes Tribûs Judæ, quarum meminit Josua Cap. xv. 29. Interpo-
sita conjunctio, quam & LXX. & Vulgatus legerunt in suis Codicibus Hebraicis, ut nos
in nostris, non obstitit quominus eas unam esse velit *Samson*; quem sequi nolim, ob ra-
tiones sæpius allatas. Quod nobis profert antiquas editiones Bibliorum, quæ habent *U-
mesem*, id verò est manifestum mendum Librariorum præferre Authentico Codici & anti-
quissimis Versionibus.

JOPPE. Hebræis dictam *yult Jaffa*. Debuit dicere *Japho* יָפוֹ. Sed sequutus est postremo-
rum sæculorum prononciationem, quam Hebræicam temerè credidit, ut & bonus *Lm-*
binus.

JORDANES. Quandoquidem Geographiam *Josephi* Sacrae miscet *Samson*, non debuisset omittere quod habet *Josephus* de duplici fonte *Jordanis*, ex quo nomen traxit. Qua de re vide à nobis dicta ad Gen. XIII. 8. Fallitur *Lighfootius*, qui contra sentit Cent. Chorogr. Matthæo præmissæ, Cap. LXVII.

ITURAEI. Adde eos fuisse prognatos ab *Itur*, sive *Jetur* Ismaëlis filio, de quo Gen. xxv. 15. ubi vide quæ adnotavimus. Adi & *Lightfoot*. Chor. præmiss. Lucæ. C. I. sect. 6.

JUDAEA. Vidē ejus descriptionem apud *Joan. Lightfootium* Chor. Matthæo præmissæ Capp. IX. &